

GAZETA PONIEDZIAŁKOWA

Ceny prenumeraty:
W Krakowie i na prowincyi:
z odnośnieniem i przesyłką pocztową
Kwartalnie . . . . . K 1-50
Półrocznie . . . . . K 3—
Rocznie . . . . . K 6—
W Niemczech i w innych
państwach Związku poczt.:
Kwartalnie . . . . . K 2—

Rękopisów się nie zwraca.

wychodzi co tydzień, w Poniedziałek, o godzinie 6-tej rano.

Redakcja i Administracja: Rynek gł. L. 8 (Drukarnia W. Korneckiego i K. Wojnara)
Nr. telefonu 627.

Numer pojedynczy 10 h.

Do nabycia w agencjach dzienników.

Ceny ogłoszeń:

Ogłoszenia (inseraty) za 1 wiersz
petitowy lub jego miejsce . . . 20 h.
Nadane, wiersz petitowy lub
jego miejsce . . . . . 80 h.
Nekrologi za wiersz petitowy . . 60 h.
Doniesienia o ślubach, zaręczynach
i t. p. wiadomości po 1 K za wiersz.
Drobne ogłoszenia za wyraz 6 h.
najmniej 60 h.
Wyrazy grubszym piśmem liczą się
podwójnie.

MAGAZYN Henryka SCHWARZA

Kraków, Grodzka 13,

Telef. 43.

Adres tel. „Haschwarz“.

Wełny, jedwabie, fulary. Gotowe kostyminy, blu-
zki, halki, płaszcze od deszczu i kurzu.

!! WŁASNA PRACOWNIA !!

Ostatnie wiadomości.

W Medyolanie i okolicy szalał wczoraj straszny cyklon, 50 ludzi zabitych, kilkuset rannych.

Sprawca zamachu na Maurę oświadczył, że niema współników.

Minister handlu dr. Weisskirchner ma zostać gubernatorem „Länderbanku“.

Poseł dr. Löwenstein otrzyma z okazji 80-letnich urodzin szlachectwo.

Na wyścigach w Köttingbrunnie koń ks. W. Lubomirskiego wziął drugą nagrodę.

Wiedeńskie koła giełdowe przypuszczają, że wiadomość o kradzieży 70 milionów dolarów jest manewrem giełdowym.

Nowy traktat ze Serbią będzie podpisany 26 bm.

Patrz Telegramy.

Są jeszcze siły w narodzie!...

Skończyły się w Krakowie dni wielkiego święta narodowego. Tysiące ludzi, którzy w te dni spłynęli do Krakowa ze wszystkich granic Polski, nawet z poza Oceanu, rozpięzchły się znowu po całym polskim obszarze, aby nieść rodakom pamięć przeżytych górnie chwil, z murów Krakowa pozdejmowano dekoracje i flagi, ale to wielkie święto przetrwało w duszach wszystkich i będzie trwać przez długie wieki, bo święto to wykazało dowodnie, że — są jeszcze siły w Narodzie!

A trzeba było takiego stwierdzenia faktu naszej żywotności, trzeba było, bo nad narodem naszym rozpięła w ostatnich latach skrzydła potworna wiedźma, której na imię: zobojętnienie i nuda! Społeczeństwo znalazło się niemal na rozdrożu. Z jednej strony waliły się na nie piekielnym młotem krzywdy jedna za drugą, z drugiej strony samo społeczeństwo zgubiło się w odmęcie walk wewnętrznych i domowych waśni, gorszych niż zewnętrzne krzywdy. I nastąpiło do pewnego stopnia znieczulenie na punkcie narodowym, znieczule-

nie na punkcie patryotyzmu. Przyczyniła się do tego w znacznej mierze wznosząca nędza, która kazała tysiącom zapomnieć o ideałach, a jać się surowej grudy rzeczywistości i praktyczności. Zwłaszcza w Galicyi, w której rozpanoszyły się namiętności partyjne do tego stopnia, że dziś zagrody wiejskie na wsiach, nawet nie najwyższej pod względem kulturowym stojących, rozgrodziły się murem nienawiści o polityczną przynależność sąsiadów i braci, to zobojętnienie narodowe przybrało zatrwające rozmiary.

I naraz — nadszedł ten wielki dzień. Ozwała się przeszłość spiżowym głosem grunwaldzkiego tryumfu i chwały, zadrżały wszystkie serca jakąś zdawną zapomnianą melodią, i naraz odżyły idee, odżył patryotyzm, społeczeństwo całe, bez względu na polityczne różnice uczuło się jednym ciałem i złożyło pamięci wielkiego dnia wspaniały hołd w Krakowie. Ten jeden dzień, 17 lipca, był wymownym dowodem, że nie zagaś w narodzie święty ogień, że płomień jego grzeje, a gdy je wielkość zbudzi, rozpromieni się żywym ogniskiem, z którego biją jasne promienie lepszej Przyszłości.

W tem leży wielkie znaczenie grunwaldzkich w Krakowie uroczystości.

Ale te uroczystości udowodniły nam coś więcej jeszcze, wykazały bowiem, jak się wobec narodowych świąt zachowują pewne czynniki, w narodzie wysoko stojące. Eksk. namiestnik, Polak, nie wziął udziału w uroczystościach, choć nikby mu za to nic nie powiedział. On jest przedstawicielem narodu polskiego w Galicyi i jako taki ma obowiązek być Polakiem. Niemieccy naczelnicy krajów biorą udział w niemieckich uroczystościach narodowych, eksk. namiestnik Galicyi bał się. Skutek był taki, że ani jeden urzędnik państwowy nie wziął w obchodzie udziału. JAKO? Więc wszyscy urzędnicy nie są Polakami?! Są, owszem, ale oni — się boją, jak się bał pan namiestnik. Oni są bardziej papiescy niż sam papież... To rzecz przykra, ale ją trzeba i raz podnieść publicznie. Gdyby Czesi święcili takie wielkie święto, ani w jednym urzędzie nie byłoby urzędnika, bo wszyscy byłiby na ochodzie.

Tamby zbyt tchórzliwi pp. rządowcy znaleźli odpowiednią naukę ze strony społeczeństwa.

Że u nas nie mogło być inaczej, to jasne. Przecież u nas pozwolono płuwać na wielką rocznicę, pozwolono na gaszenie Grunwaldu przez tych, co ongiś stali na świeczniku narodu. Eksk. Bobrzyński owym świecznikom zawdzięcza karierę — więc tłumił nawet obchody grunwaldzkie, o czym w dziennikach czytaliśmy oburzające wypadki. Za to jednak kapnie nowy orderek... A licho wie, może i nic nie kapnie!...

Druga sprawa jest przykrejsza, bo tu chodzi już o — wiarę. W obchodzie grunwaldzkim nie było najwyższego przedstawiciela polskiego duchowieństwa. Nie dość na tem, że go nie było, obchód się może odbyć i bez księcia kardynała, ale ks. kardynał stanął jeszcze w poprzek żądanom i pragnieniom całego narodu i nie pozwolił nawet odprawić mszy polowej na boisku sokolem. Rzecz to smutna, ale rzecz już znana: krakowski książę biskup idzie zawsze wbrew pragnieniom narodu, który bodaj czy nie jest najwierniejszym synem kościoła. Idzie wbrew, czy to będzie chodziło o pogrzebanie Słowackiego na Wawelu, czy o mszę polową. Krakowska kurya biskupia zawsze działa na opak, odsuwając się jakby celowo od narodowości. Naród chce tak, kurya — powiada: nie! Wstyd o tem mówić, bo gorycz na usta się ciska!

Podczas grunwaldzkich dni mówiono o tem ogólnie. I tembardziej podnoszono gorące serce jedynego dziś biskupa, który, wdziawszy infułę, nie przestał kochać Polski i Jej przeszłości. Hołd mu i cześć!

Pomimo wspomnianych wyżej dysonansów, obchód wypadł wspaniale. Naród obszedł się bez ga-

JAN MICHALIK

CUKIERNIA LWOWSKA,

KRAJOWA FABRYKA CZEKOLADY, KAKAO,
CUKROW DESEROWYCH WARSZAWSKICH.

Kraków, Floryańska L. 45.

POLECA

1/2 Kgr. CZEKOLADEK POMADEK Kor. 2-40.
1/2 Kgr. CZEKOLADEK SAMYCH „ 3 —

sicieli na czele stojących i bez ks. kardynała. Uświęcił rocznicę wspaniale, ale w sercach pozostała bruzda smutku, która jednak wnet ustąpiła. Nie było ich — dobrze. Naród obejdzie się i bez nich. Już naród stanął za dumnie i za wysoko!

Słyszałem, jak w niedzielę starszy jakiś nasz rodak z Podola po pochodzie na Wawel stanął przy bramie katedry wawelskiej i mówił — a w oczach świeciły mu łzy:

— Nie masz tych, których myśmy chcieli widzieć jako widome znaki naszego politycznego istnienia... Szkoda, a może i dobrze! Dziś widziałem, jak Naród na jedno hasło zebrał się i zespolił — dziś się przekonałem, że Naród to nie starszyzna, to szeroka masa i przekonałem się, że — są jeszcze siły w Narodzie!

Są siły i będą rosnać i trwać, choć bez świeczników na czele narodowego organizmu.

PRELUDYA?

Piszą nam z Wiednia:

Po ciężkich znojach kampanii parlamentarnej, w której tyłu doznał rozczarowań, prezydent ministrów, baron Bienerth wyjechał do uroczej miejscowości tyrolskiej Igls pod Insbrukiem, by tam świeżych zaczerpnąć sił do zapasów jesiennych. — Zdawałoby się mogło, że i minister austriacki, jak każdy inny człowiek, ma pewne prawo do wypoczynku, ale tym razem towarzyszy szefowi rządu zewsząd podnoszone pytanie: „Co też rząd wymyśli przez lato?“ Ostatnie wydarzenia parlamentarne wszystkich przekonały o tem, że „tak dalej nie pójdzie“ i że samo odroczenie nie będzie w stanie zażegnać przesilenia. Czyli innymi słowy: Jest rzeczą jasną, że rząd w jesieni będzie musiał w każdym razie nawiązać tam, gdzie urwała się nieć w lecie, t. zn., że ani nie będzie mógł odstąpić od żądania nowych podatków, ani nie odważy się zapomnieć o prawniczym fakultecie włoskim. Wobec tego musi się liczyć z wszelką pewnością z dalszym ciągiem jawnej lub co najmniej ukrytej obstrukcji, o ile właśnie w ciągu miesięcy letnich nie potrafi dojsć do ładu z stronnictwami i nie umożliwi stworzenie jakiegoś kompromisu. To właśnie mają na myśli ci wszyscy, którzy podnoszą pytanie: „co też rząd wymyśli przez lato?“ I chociaż chwilowo zapanowała kompletna dezorientacja, tyle chyba na pewno wolno powiedzieć, że właśnie od tego, co rząd w bieżących tygodniach wakacji politycznych uczyni lub nie uczyni, zawisły jego dalsze losy. W czasie najgwałtowniejszych zaburzeń parlamentarnych sytuacja bar. Binertha nie była może bardziej krytyczna, niż obecnie, kiedy to nareszcie uwolnił się od parlamentu, ale równocześnie stanął przed fatalnym pytaniem: „cóż dalej?“

Cóż dalej? Są tacy, którzy twierdzą, że bynajmniej jeszcze nie jest wszystko stracone i wskazują na to, że umiejętnie prowadzone rokowania z poszczególnymi stronnictwami i zręczna rekonstrukcja gabinetu potrafią jeszcze stworzyć wcale możliwy „modus vivendi“ między

W interesie własnego zdrowia
powinien każdy żądać wszędzie tylko

Tutek cygaretowych
z fabryki **RUDOLFA HERLICZKI** w Krakowie

Ostrzega się przed licznymi naśladownictwami. — Wzory i cenniki wysyła fabryka darmo i opłatnie.

tym rządem a tym parlamentem. Jasną jest rzeczą, że co się tyczy rekonstrukcji gabinetu, to rząd z tą sprawą nie będzie się zbyt spieszył, zachowując ją sobie jako ostateczne wyjście, z którego się korzysta dopiero w najcięższej potrzebie, że więc przedtem postara się szukać pomocy na innym polu. Być może, że narady przedstawicieli obu stronnictw właścicieli wielkich posiadłości, które odbyły się w ubiegłym tygodniu w Pradze, wolno już uważać za pewnego rodzaju przygrzywki do zamierzonych przez rząd rokowań. Co prawda, znaczyłoby to, że baron Bienert znów puszcza się na drogę, która tak jego, jak też wielu jego poprzedników, już nieraz bardzo dotkliwie zawiodła, t. j. na drogę, która wiedzie do parlamentu austriackiego przez Sejm czeski. Nie ulega wprawdzie wątpliwości, że uruchomienie sejmu czeskiego musiałyby wywrzeć stanowczy wpływ na dalsze losy parlamentu, ale trudna jest właśnie w tym, jak skutecznie owo uruchomienie sejmu czeskiego, które ma się stać zbawieniem dla Izby posłów. W niejednej z gazet niemieckich można było czytać w tych dniach bardzo skomplikowane komentarze do narad praskich i to komentarze, w których z dziwną naiwnością przeceniano znaczenie owych narad, upatrując w nich coś w rodzaju zapowiedzi ugody czesko-niemieckiej. Być może, że po stronie czeskiej mimo przebiegu ostatniej sesji parlamentarnej chwilowo większa niż kiedykolwiek panuje skłonność do zawarcia ugody z Niemcami a kompromisu z rządem, ale niema na razie najmniejszego powodu do przywiązywania zbyt wielkiej wagi do narad w Pradze. Podobnych przygrywek do sesji sejmu czeskiego nie brak już od lat, a jednak ani razu nie okazały się one skutecznymi. Wogóle droga „przez sejm czeski do parlamentu austriackiego“ jest bardzo problematyczną. Jeśli baron Bienert istotnie nie zna innej, to i on i parlament nie zajdą daleko.

Spectator.

LEON GRABOWSKI

W KRAKOWIE

Magazyn konfekcji damskiej

Plac Maryacki L. 9, róg Rynku gł. Telefon 990.

Magazyn sukien męskich

nagrodzony złotymi medalami w Paryżu i Londynie

Szpitalna 36, vis a vis teatru miejskiego Tel. 561.

Nad przepaścią.

Kiedy Rzymianie w starym Rzymie spostrzegli na forum tworzącą się przepaść, prorokowali mędrcy wiecznego miasta, że tylko niezwykle odważny czyn może miasto uchronić przed zagładą. W wspaniałej zbroji na koniu rzucił się Marcus Curtius w głębinę i zapełnił przepaść. Po nim historia mało wspomina, i imion bohaterów, którzyby mieli odwagę poświęcić się w stosownej chwili, aby coś znaczącego i piękniejszego uratować. Baron Bienert, premier austriacki, powinien by właściwie z obowiązku na taki skok Curtiusa się odważyć. Czynem tym oddałby państwu o wiele większą przysługę, aniżeli przez te dwa lata rządzenia w Austrii.

Przepaść bowiem coraz większa tworzy się między poszczególnymi narodami Austrii, a zarysowania zaledwie widoczne przy obejmowaniu urzędu przez bar. Bienert, dziś są przepaściami, trudnymi do przebycia.

Gdzież szukać austriackiego Curtiusa, któryby wiedział co czynić? Gdzież jest ów człowiek, któryby zdołał wszystkie piętrzące się trudności usunąć, które stoją na przeszkodzie normalnemu funkcjonowaniu maszyny państwowej?

Przypuszczaliby należało, że obecnemu premierowi łatwym by było dokazać tego czynu, chociażby i dlatego, że sam sobie powiedział musi, że z nastaniem jego rządów, walka w parlamencie przybrała ostrzejsze formy i że premier sam nie jest bynajmniej czynnikiem, któryby mógł objąć rolę sędziego nad walczącymi narodami

Najpiękniejsze mowy i frazesy, jakie premier dziś wygłasza, nie mogą opinię publiczną uspokoić, względnie ludzi, że obecny system rządzenia nie da się dłużej utrzymać. Ogólne niezadowolenie ogarnęło wszystkich, a enuncjacje poszczególnych grup parlamentarnych przed zamknięciem sesji, nie wskazują wcale na to, aby w sesji jesiennej miały stosunki się poprawić. Partye obwiniają się wzajemnie, ale żadna nie wystąpiła z nową myślą,

bo wszystkie są sparaliżowane, nie mają myśli przewodniej, a co gorsza, wzięwszy sobie za przykład nieporadność i brak odwagi rządu, czekają „przypadku“, któryby parlament uratował. A partye same powinnyby chyba wiedzieć, że są w równej mierze winne obecnym stosunkom, powinny wiedzieć, że system rządowy oparty na nieczynności i na przypadkowym klejeniu większości, jest niemożliwym i przewidzieć, że po wypraniu brudów prywatnych, apatya wszystkich ogarnie. Było obowiązkiem posłów zapobiedz takim stosunkom i wiedzieć, że z nastaniem tychże stają się współwinnymi. A jeżeli to, co się stać nie powinno, było, stało się, to należało pospieszyć do ludu i zdać sprawozdanie z czynności, a nie ograniczyć się na lamentach i komunikatach gazeciarskich.

Nic nie jest jeszcze zapóźno, stańcie postowie przed ludem i powiedzcie coście zrobili. Nie czekajcie, aż się Was wezwie, bo wtedy może i frazesy nie pomogą. Curtiusa między Wami niema, więc też i czekanie na niego nie pomoże.

Lekcja przyzwoitości.

Z powodu nawalu materiału w ubiegłym numerze, poświęconym niemal w całości obchodowi grunwaldzkiemu, nie stało nam miejsca na omówienie z naszego punktu widzenia sprawy ponownego wyboru dra Lea na prezydenta miasta. Wracamy więc do tej sprawy dzisiaj.

Jak zaznaczyliśmy w jednym z poprzednich numerów naszego pisma, klika radców, grupujących się około „Nowej Reformy“, nie tyle demokratycznych ile stojących na usługach pana Doboszyńskiego, popełniła nietakt w wyższym stopniu, oddając przy pierwszym wyborze prezydenta białe kartki. Prezydent wyboru nie przyjął — i w kołach „reformistów“ zapanowało bezgłowie. Jakto! — krzyknął p. Doboszyński — ja chciałem pokazać, co ja znaczę w Krakowie, a dr. Leo nie przyjął wyboru. Zrobił się huczek i wrzawa, aż hej.

Zrozumieli pp. reformiści, że własny nietakt zaprowadził ich w bagno. Ani się spodziewali, że całe miasto aż się zatrzęsie z radości, gdy się dowie, że p. Doboszyński chce zostać wiceprezydentem, a tu miasto zatrzęsało się, ale z oburzenia, że podobna propozycja mogła się być w Krakowie wyłonić.

Więc zrzedły miny pp. demokratów, względnie reformistów. Przekonali się bowiem dowodnie, że polityce miejskiej nie można na czoło wysuwać sprawy honorowych posad, nawet dla człowieka, który ma swój własny organ, niewiadomo, czemu nazwany demokratycznym. Chcieli jednak coś przy tej sprawie uszczknąć, ale prezydent postanowił pp. reformistów ukarać. Tak jest, ukarać, jak się karze niegrzeczne dzieciaki. Za karę — nic nie dostaniecie, chyba, że będziecie potem przez długi czas grzeczni — powiedziano pp. reformistom. Nie było rady — trzeba było schylić dumny kark i przeprosić pana prezydenta, a jako pierwszą wiązaną dowodzącą pokory, oddać mu wszystkie głosy reformistyczne. I tak się stało. Prezydent otrzymał 70 głosów na 73 głosujących i rzecz prosta wybór przyjął. Kraków stracił na tem dużo — stracił bowiem tradycyjną wielką mowę programową pana prezydenta, który już nie miał po takich perypetyach odwagi wygłaszać znowu wielkie programy. Ale to w każdym razie strata, bo byliśmy się nacieszyli rozmaitymi obietnicami pana prezydenta, a tak — nie mamy nawet obietnic.

Wybór prezydenta ma jednak głębsze znaczenie społeczne. Wykazał on, że nasi demokraci z „Nowej Reformy“, mający wielkie ambicje, ale bardzo mało zdolności, są jeszcze politycznie zupełnie nie okrziesani. Oni nie wahali się skompromitować dla p. Doboszyńskiego własnego prezesa sejmowego, którym jest dr. Leo, nie dali mu pierwszy raz wotum ufności, przez co podkopali znacznie jego znaczenie, mimo, że wiedzieli doskonale, że przeciw nikt inny prezydentury by się nie podjął. P. dr. Leo musiał ich nauczyć trochę taktu i przyzwoitości. Dobrze, że tę lekcję dostali zawczasu. Oby tylko zechcieli z niej skorzystać!

Miscellanea.

Pomnik Jagiełły i „pomnikomania“ p. Muczkowskiego. — „Filip z Konopi“ czyli odezwanie się p. radcy Joachima Rittermana. — Dr. Muczkowski, prezes wzaj. pom. słomianych wdowców. — Scena w leńwce w Sukiennicach i mądrość woźnego magistrackiego.

Sprawozdawca nasz miał w ubiegłym tygodniu niezwykle szczęście. Znalazł bowiem podczas oglądania po-

mnika Jagiełły zgubiony tam widocznie skrypt jednego z „najleńszych“ znawców sztuki w Krakowie p. Józefa Muczkowskiego. Na skrypcie znajdował się wielki napis: „Pomnikomania w Krakowie“. Czyż to nie jest szczęście? A co za dziwny zbieg okoliczności — skrypt tego wielkiego estety znajdował się pod najpiękniejszym w całej Europie pomnikiem.

Krakowianie przypominają sobie zapewne miłą przygodę pana radcy Muczkowskiego, jaka go spotkała w marcu br. Ogłosił on właśnie w dziennikach, że wypowie wspaniały odczyt o pomnikomanii Krakowa. W ten sam dzień prezydium miasta zawiadomiło publiczność przez dzienniki, że Ignacy Paderewski ofiarował Krakowowi królewski dar: pomnik króla zwycięzcy z pod Grunwaldu w jubileuszowym roku grunwaldzkiego tryumfu. Zdębiał wielki esteta krakowski; on chciał wypluć znowu trochę konserwatorskiej śliny na społeczeństwo i zabronić mu stawiania pomników, a tu zjawił się jakiś Paderewski, który ani nie należy do Tow. miłośników historii i zabytków Krakowa, ani nie był wiceprezesem Związku turystycznego, ani radcą sądowym — i płać narodowi figla — daje mu pomnik i to najpiękniejszy w Europie. Rozchorował się wielki esteta p. Muczkowski — i na zapowiedziany odczyt nie przyszedł sam. Swoją drogą nie przyszedł nań nikt inny. Ciężki od wielkich myśli skrypt sławetnego odczytu zaginął i Krakowianie nigdyby się nie byli dowiedzieli, jakie im złote myśli chciał rzucić wielki radca-esteta, gdyby nie sprawność naszego sprawozdawcy, który ów skrypt onegdaj, po odstąpieniu pomnika, znalazł. Nie możemy przytaczać tego mądrego odczytu w całości, przytoczymy go więc tylko w najciekawszych wyjątkach. Brzmi on:

Szanowni zgromadzeni! Czcigodni panowie! Rozpasała się w naszym mieście mania stawiania pomników. Rozmaite żółtodziuby nawołują, aby postawić pomnik Kościuszce, Słowackiemu, wołają o pomnik Wyspiańskiego, Chopina, dopominają się o pomnik dla Bałuckiego i Jordana, mówią nawet o pomniku Jagiełły! Nie, moi panowie! Nie możemy do tego dopuścić. Kraków jest miastem za małym, aby go zapełniać pomnikami. Pomniki popsują linię cienia naszych architektonicznych zabytków, zwłaszcza podczas pochmurnych dni i w zimie. Poza tem Kraków ma już dosyć pomników i bez nowych zupełnie się obejdzie. To jeden powód, który mnie skłania do uzasadnionego protestu przeciw stawianiu pomników w Krakowie. Protest mój poparty jest aż nadto wymownie moimi konserwatorsko sądowymi doświadczeniami, bo panowie wiedzą, że nie chwalcę się, znam się na sztuce, estetyce poświęciłem całe swoje życie, czego dowodzą moje zawsze czyste buty. Ponadto występuję przeciw stawianiu pomników z zasadniczych względów ekonomiczno-społecznej natury. Jesteśmy narodem, który zawsze zapoznaje swoich wielkich ludzi. Proszę tylko spojrzeć na Kraków: czy panowie znajdziecie w nim pomnik jakiego radcy sądowego? A przecież to są wielkości! wybaczenie, że nie będę pokazywał wprost na siebie dla przykładu.

Stawiam rezolucję: Zebrani zwracają się do prezydenta miasta z prośbą, aby absolutnie zakazał stawiać w Krakowie pomniki ludziom, o których Tow. miłośników Krakowa nie wyda swojej opinii. Czuwanie nad przestrzeganiem tego przepisu powierza się panu radcy Muczkowskiemu. (Huczne oklaski).

Nie śmiecie się z tych „oklasków“. Pan radca przygotował swój odczyt do druku i zawczasu napisał: „huczne oklaski“. I naraz przyszedł jakiś Paderewski — i wszystko djabli wzięli, odczyt i oklaski. Nie jest że to tragedia?

Swoją drogą, Czytelnicy powinni być wdzięczni naszemu sprawozdawcy, że taki skarb myśli, wylęgłych w głowie pana radcy estety, nie zaginął, ale wyszedł na światło dzienne.

* * *
Piekietko powstało onegdaj w gminie wyznaniowej na Kaźmierzu. P. Thon, nauczyciel religii mojżeszowej w szkołach średnich, był ogromnie zgorzsony tem, że izraelska młodzież szkół średnich nie uczęszcza w sobotę do templum. I słusznie. Zwołał więc w tej sprawie na naradę poważnych członków gminy wyznaniowej i chciał przeforsować wniosek, by uczniowie izraelscy byli zmuszeni co sobota przychodzić popołudniu do bóżnicy na naukę. Postępowi izraelscy, a była ich większość, sprzeciwili się temu, ale że dyskusja się przeciągała, zabrał głos p. Joachim Ritterman i w swojej zapalczowości oratorskiej tak się zapędził, że krzyknął: „Po co nasi studenci mają chodzić do tej gnojówki!? Niech oni na tę godzinę idą raczej na błonia!“

To nieszczerze i nietaktowne odezwanie się wywołało wśród zgromadzonych istną burzę. Bądźcobańd są rzeczy, o których trzeba mówić inaczej, niż o handlu. Zrobił się wielki „gwałt“, a p. Ritterman przypomniał, że zdaleko zajechał, aby więc zatrzeć złe wrażenie, skazał się za to powiedzenie sam na karę 300 koron na cel dobroczynny.

Ba, słowo się rzekło, ale od słów do uczynku daleko. P. Ritterman obiecał, ale mu trzysta koron z kieszonki wyjąć ciężko. Więc też dziś na Kaźmierzu zdaje

JÓZEF MASSAR

W KRAKOWIE

ulica Floryańska L. 15.

poleca na obecny sezon Nowości dla Pań na suknie: w wełnie, jedwabiu, batystach, zefirach itp., jakoteż

WYBOR NOWOŚCI W KONFEKCYI DZIECIĘCEJ.

Towary do borowe. — Ceny umiarkowane.

BANK GALICYJSKI

DLA HANDLU I PRZEMYSŁU

w Krakowie Rynek gł. 25 (dom własny).

wynajmuje w specjalnie na ten cel urządzonej, stałą opancerzoną skarbcu:

SCHOWKI

(Safe deposits)

do dyskretnego i bezpiecznego przechowywania depozytów pod własnym kluczem.

Należytość roczna za najem schowka zależy od jego wielkości i wynosi rocznie kor. 30.—, kor. 50.— lub koron 75.—.

Bliższych wiadomości udziela Oddział depozytowy Banku w lokalu parterowym. — (Telefon Nr. 427).

się rozlegać jako wielkie wołanie: „Panie Joachim, kiedy pan da 300 koron na cele dobroczynne?„ — No, panie Joachim, kiedy?

Zawija się w naszym mieście na sezon letni „Stowarzyszenie wzajemnej pomocy sromianych wdowców“ (stow. zarej. z ograniczoną poręką), a tymczasowy komitet założycieli z Dr. Józefem Muczkowskim na czele wydał do wszystkich interesowanych następującą odezwę:

Koledzy i Towarzysze!

Zbliża się czas, wprawdzie krótki, ale długo oczekiwany, czas, w którym nareszcie po całorocznej gniojącej niewoli ma nam zaświtać złota jutrenka swobody i upragnionej wolności.

Pomyślcie tylko panowie, że my wszyscy z pod znaku pantofla na cały szereg sześciu tygodni mamy się przemienić z jęczących niewolników w śpiewających bohaterów, pomyślcie, że wolno nam będzie przez tak długi czas wracać do domu z błon lub kawiarni późno, później lub wreszcie nawet rano, a w domu cicho i miło bo nie wita nas żadne kazanie, ani płacz, ani miota, ani latające krzesła, lub zegar wahadłowy, udający aeroplan. Nikt nie spyta, gdzie byłeś, co robiłeś, ile wydałeś, czem pachniesz, czemu się chwiejesz, dlaczego nos ci się rumieni, skąd masz cygara, ile masz w portmonetce?

Przez cały szereg tygodni wszystko, co było surowo zakazane; jest dozwolone, a nawet zalecone, a natomiast zwolnieni jesteśmy od wszystkiego, co nam było zakazane, lub co na nas przez cały rok wymuszano. W domu nie słychać płaczu, ani innej gry na fortepianie, nie widać rachunków od krawczyń i modystek, niema wojny ze służącą, niema chorób wewnętrznych ani zewnętrznych, niema trzepania dywanów i dzieci, niema karnawału, niema gości, niema krewnych, niema hałasu, niema jednym słowem piekła, zwanego rajem małżeńskim, a co najważniejsza: nie widać teściowej, szczególnie tej ze Lwowa. Nie musimy żony odprowadzać, zaprowadzać, podprowadzać, oczekiwać i znowu odprowadzać do teatru, do kościoła, do dentysty, do cukierni, do sklepu, do modniarki, do krawczyny, do stowarzyszenia i stamtąd znowu do domu. Nie musimy na placu Szczepańskim wstydzić się za jej i dzieci zachowanie. Nikt nie otwiera naszych listów, nie rozrzuca naszych papierów, nie zatracą naszych pantofli, nie przeskakują naszych portmonetek, nie podsłuchuje naszego paplania we śnie, nie oczekuje nas w nocy z lampą i zegarem w ręku, nie obwąchuje nam ubrania, nie pisze nam listów anonimowych, nie wierci nam dziur w brzuchu i nie zmusza nas do słuchania tych wszystkich opowiadań, które nas nic obchodzą.

Jesteśmy na chwilę, panowie, panami, prawdziwymi mężczyznami, którzy mają swoją a nie cudzą wolę, swoje a nie czyje zachcianki, swoje a nie czyje awanturki, swoje a nie czyje widzimy, jesteśmy jednym słowem sobą i po długim czasie na krótki czas odczuwamy własne ja. Jesteśmy wolni!

Pomyślcie więc panowie, że na tę wolność upragnioną czeka każdy z nas, jak kania na deszcz, rok cały jeżeli nie dłużej, a trwa ona ma tak krótko, że każda stracona chwila jest dla nas stratą niepowetowaną.

Koledzy! Tylko w zbiorowej i planowej akcji można ten krótki przeciąg czasu należycie wyzyskać do dna. Kto ceni wolność i chce godnie i mężnie z czasu wolności skorzystać nie narażając się na przeszkody i szpiegowanie ze strony naszych władczyń, ten niech przystąpi do naszego stowarzyszenia wzajemnej pomocy sromianych wdowców z hasłem: wolni z wolnymi i mnie koniecznie prezesem wybierze.

Zgłoszenia nawet anonimowe przyjmuje komitet.

Są w Krakowie ubikacje, których wybudowanie stanowiąc jedną z największych zasług pana prezydenta Lea. Są to tak zwane „leówki“, one ubikacje dla powszechnego użytku w Sukiennicach. Jak one się zrosły z Krakowem, a raczej krakowianie z nimi, o tem świadczy bodaj następujący wypadek.

W ubiegłą niedzielę panował w owych leówkach niezwykły ruch. Obsługujący je pacholek zarobił sporo grosza, aż się upił z radości. Upiła się i jego sąsiadka z leówki dla kobiet, a do nich doczepił się jeszcze jeden „miejski“ funkcjonariusz. I tak się wszyscy troje podochoćli, że zaczęli tańczyć po betonowej posadzce leówki Krakowiaka.

Nadszedł na tę wesołą scenę jakiś starszy jegomość i widząc to, ozwał się:

— Narzekacie, że wam źle, że was bieda gniecie a spiliście się i wycinacie hołubce w takim miejscu.

Na to jeden z tańczących przystanął, podparł się pod boki i odparł dumnie:

— Proszę pana, tam, gdzie mokro..., tam jest zawsze przyjemnie i wesoło...

Mokra filozofia!...

Żivnostenská Banka

W KRAKOWIE, RYNEK 17.

kupuje i sprzedaje papiery wartościowe, jak: losy, renty, listy zastawne, akcje, obligacje. Monety zagraniczne: marki, franki, ruble, dolary. Załatwia wszelkiego rodzaju interesów bankowe. Uskutecznia szybko zlecenia giełdowe, przekazy na miejsca kąpielowe i zagraniczne.

Korespondencje.

Zakopane, 22 lipca.

(Zmiana gubernium. — Dawny „pan komisarz“. — Bajeczna innowacja. — Projekt parku (na seryo!). — Spektakle. — Gdzie się łączyć i skupiać? — Stylowe zakopiańskie kramy. — Nic więcej).

Tegoroczny sezon w „stolicy letnich siedzib“ zaczął się gruntowną zmianą „in capite“ Zakopanego. Mam na myśli zmianę rządów w klimatyce (jest to urząd, mający w swej pieczy klimat lokalny — stąd nazwa) i w radzie gminnej, która ustawicznie radzi nad tem, skąd wziąć pieniędzy; naturalnie przed uchwałą pojawia się zawsze wniosek o zamknięcie dyskusji i posiadzenie jest skończone. W klimatyce zajął stanowisko inspektora stacyi klimatycznej młody komisarz p. Matusiński, po którym czynniki miejscowe wieje się spodziewają, budując na opinii, jaką o jego niespożytej energii i wysokim takcie przyniosła stugębna skrzydlata fama. Poprzednik jego, starszy komisarz Janowicz, ustąpił, bo musiał po 2-letnich niespełna rządach, zapisaawszy się w pamięci stałych i niestałych mieszkańców Zakopanego, jako człowiek pełen energii, tam, gdzie jej najmniej było potrzeba — jako poczciwy „Jowialski“, którego „Gemütlichkeit“ w urzędowaniu odnośnie do t. zw. stron w kancelaryi klimatyki, mogła razić tylko tak nerwowych ludzi, jakimi są kuracjusze. Potrzeby Zakopanego znał, odczuwał je głęboko i godzinami o nich prawił ze swadą niezrównaną. Do jego zasług policzyć należy to, że primo — pozwolił p. Zaruskiemu na założenie „Tatrzańskiego Pogotowia Ratunkowego“, secundo — zreformował stosunki dorożkarskie, tak, że co dotąd robili dorożkarze bez pozwolenia, to teraz robią za specjalną koncesją, wreszcie tertio — powołał do życia zakład czyszczenia miasta, który to zakład objęty w przedsiębiorstwo przez pana Grużewskiego, już teraz zaraz rozpoczęły swe chędogie funkcyje, gdyby mu gmina wyznaczyła place pod wywóz nieczystości.

Starych bywalców Zakopanego uderza zaraz przy wjeździe pewna niezwykle oryginalna innowacja. Oto przy ulicy Marszałkowskiej obok hotelu Starmy zgęszcza się w jednym miejscu szereg ławek publicznych, a w punkcie największego zgęszczenia stoi kupka kamieni; obok kupki figuruje skromna, rozbrajająca swą prostotą budka z jedną ścianką, w której oko przybywającego daremnie śledzi i usiłuje dopatrzeć się wykrojonego w desce — serca. Budka ta bowiem zupełnie innemu służy celowi, niżby jej struktura wskazywała — oto mieści w swym wnętrzu orkiestrę klimatyczną, która 2 razy dziennie wygrywa tam przeróżne „kawałki“, a wiatr podhalański roznosi jej cudne melodie na wsze strony Zakopanego.

Autorem tego wysoce oryginalnego pomysłu budki na kupce kamieni tatrzańskich, jest pono lekarz stacyi klimatycznej, autor nieskończonego cyklu artykułów „O potrzebach Zakopanego“, drukowanych w miejscowym tygodniku dr Żychoń.

Jakkolwiek nikt nie zaprzecza oryginalności temu pomysłowi, bo czegoś podobnego nie posiada żadne letnisko, a nawet ktoś w nadmiarze zachwyty chciał, by kupkę kamieni nazwano imieniem twórcy, to jednak rada

gminna ze swym nowym wójtem młodym Curusiem na czele myśli na seryo o innym pomieszczeniu dla orkiestry klimatycznej i „pragnie“ stworzyć park na polach za rynkiem ku dolinie Białego, rozporządzając już od lat szeregu funduszem 42.000 koron na ten wyłącznie cel przeznaczonym. Z początkiem lipca odbyto komisję na miejscu przy współudziale sprowadzonego ad hoc eksparta w osobie dyrektora kraj. szkoły ogrodniczej z Tarnowa, ale podobno komisya in corpore ugrzęzła na bagnie i z trudem udało się ją wydobyć.

Liczba gości wzrosła w tym roku, ale zapowiadany liczny zjazd gości z uroczystości grunwaldzkich jakoś nie dopisuje. Głoszono na wszystkie strony, że nie będzie gdzie palca wetknąć, tymczasem wczoraj wieczorem w okolicach różnych pensjonatów można było zaobserwować coś całkiem przeciwnego — i tak jest co wieczora. Zaglądnęli do nas na chwilę cyklisci warszawscy, ale wstąpiwszy do nas na dworca Tow. tatr. uderzeni widać fetorem, jaki tam bije w nosy, wsiedli na rowery, przekąsili coś nie coś u Karpowicza i odjechali do Nowego Targu.

Ze spektakli wypada zanotować prócz przedstawień stałych lwowskiej trupy dyr. Pilarskiego — 2 koncerty chórów akademickich lwowskiego i krakowskiego. Oba udatne wieczory zakończyły się tradycyjnymi renowami. Nadto Momus warszawski dał 2 przedstawienia 20 i 22 b. m. odnosząc sukces kompletny ale tylko — moralny, bo materyalnym cieszył się dyr. Pilarski, który zakupiwszy oba spektakle i zarobiwszy nieźle, robił na sali wesołą publikę wraz ze swą sympatyczną trupą i świeżo zaangażowanym amantem, którego debiutem ogólnie gorączkowo wyczekują bywalcy teatralni zaintrygowani nie tylko osobą młodego artysty, ale i jego oryginalnym strojem — czarnym długim surdudem zbliżonym do sutanny.

Na werandzie Dzikiewicza gdzie grał dawniej „kwintent“ jak się wyraża właściciel, dziś „antrakcję“ sezonu stanowi muzyka, w istocie dobry zespół artystyczny nie tylko pod względem lwich fryzur, ale jak na muzykę restauracyjną rzadki.

Niemile uderza w tym roku brak zupełny w Zakopanem „piękności“ wśród mnóstwa kobiet.

Ano nie dziwota! Spalił się zakład Chramca, który te piękności koncentrował; zgłiszcza jego czernią się na tle rudej plamy wypalonych dokoła krzaków. Niema się gdzie łączyć i skupiać, więc „piękności“ tym razem nie zjechały. Rada nadzorcza Towarzystwa akcyjnego Zakładów leczniczych Dra Chramca, która się 18 b. m. ukonstytuowała pod prezesurą Dra P. Górskiego powinna co rychlej pomyśleć o zalesieniu parku świeżymi krzakami o stworzeniu zacisznego parku równie potrzebnego kuracjuszom i kuracjuszkom jak sala balowa lub jadalna, bo przecież nie samym tylko tańcem i chlebem żyje człowiek.

Niezmiernie wiele swojskiego charakteru, tego naszego poczciwego galicyjskiego, dodają Zakopanemu szeregi swojskich kramów przeważnie „arabskich“, które rozsiadły się majestatycznie wzdłuż pryncypalnej ulicy Krupówek korzystając niezawodnie z pozwolenia nowego inspektora stacyi klimatycznej p. Matusińskiego. Dzięki tej innowacji, letnicy mają wygodę mogąc dostać na trotoarze wszystkiego od owoców, aż — do damskiej bielizny. Szereg krzaków zaczyna skład i „wysprzedasz“ goldynowych towarów w willi „Brann“ obok apteki, gdzie się sprzedaje garnitury brylantowe od 50 halerzy i staniki damskie a nadto udziela się lekcyi czesania. Co za urocz mixtum compositum. Wielka to wyгода dla publiczności mającej rozmaitość a dla kupców satysfakcja moralna, że płacąc podatki są dobroczyncami rządu, kraju i gminy, ano i satysfakcja materyalna — bo mają prawdziwy letni wywczas.

Wiec w Truskawcu 22 lipca.

Dnia 15 lipca odbył się wiec kuracjuszków, który to wiec zwołał, na żądanie poważnego grona kuracjuszków, delegat tychże i tut. Komisyi zdrojowej, p. Paszkudzki. Powodem wiecu są horendalne stosunki, wytworzone karygodną wprost gospodarką zarządcy tut. Zakładu, byłego ekonomy(!), niejakiego p. Michała Kierskiego, który wspólnie ze swymi gołowasymi synalkami, rządzi się w zakładzie jak szara gęś. Właścicielem Zakładu jest stale tu nieobecny hr. Żółtowski z Poznańskiego, do którego przed tygodniem wysłali kuracjusze obszerny telegram, noszący bardzo poważne podpisy, a wzywający p. hrabiego do przybycia do Truskawca, ażeby był świadkiem skarg i żalów, podnoszonych na wspomnianym zgroma-

Wiedeński Bank Związkowy

Filia w Krakowie

Kapitał akcyjny 130 milionów kor. — Fundusze rezerwowe 39 milionów koron.

Kantor Wymiany z dniem 15 lipca b. r. przeniesiony będzie do lokalu parterowego (Rynek główny, linia A-B L. 44).

Przyjmuje wkładki w ramach bieżącym i na 4% książeczki wkładkowe.

Większe kwoty wypłaca bez wypowiedzenia. — Podatek rentowy opłaca Bank z własnych funduszy. Kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wartościowe i waluty, przyjmuje zlecenia na giełdy krajowe i zagraniczne pod najdogodniejszymi warunkami.

PIŁKI NOŻNE
NAGOLENNIKI
BUCIKI do tychże.

GŁÓWNY SKŁAD
MYDEŁ przelakuszczonej
Malinowskiego.

HAMAKI

Przybory do podróży i kąpielowe. Przybory toaletowe, Perfumy, Mydła, Pudry i Kremy krajowe, francuskie i angielskie. Przybory rybołówcze. Kremy i Pasty do czyszczenia bucików.

REIM i Ska polecają najtaniej **Kraków. Rynek 37.**

LAWN-TENNIS.
Rakiety, Piłki, Prasy i Siatki.
Buciki do Lawn-Tennis.

dzeniu. Przybył więc p. hrabia na 2 dni przed zgromadzeniem, a zarazem padł strach na głównego sprawcę tuleszych nieporządków, wspomnianego Kierskiego. Wdziano więc p. hrabiego wciąż w towarzystwie jego rządcy, obchodzącego urządzenie zakładu, i miało się wrażenie, jakby badał naprowadzone w telegramie nieporządki.

W zgromadzeniu wziął udział także poseł Wityk, zagał p. Paszkudzi przemową, w której objaśnił cel zgromadzenia, przyczem zaznaczył, że na jego zaproszenie do wzięcia udziału, p. hrabia odpowiedział mu, „że nie przyjdzie, gdyż obawia się ujemnej krytyki swego rządcy, któraby dlań była „nieprzyjemna“. Pan Paszkudzi oświadczył, że i on się solidaryzuje ze stanowiskiem p. hrabiego i radził, ażeby zgromadzenie „jaskółek“ — jak nazwał złośliwie kuracuszów — obradowało w nieobecności p. hrabiego, a żądania swoje wręczyło mu w formie memoriału przez delegację. Nie przyjąwszy ofiarowanego mu przewodnictwa z kurtoazji dla p. hrabiego — gdyż, jak rzekł, „nie wypada mu jako delegatowi kuracuszowi (!!!), przewodniczyć na zgromadzeniu niemilem dla p. hrabiego“ — zaproponował p. Paszk. na przew. p. Zgórskiego, wł. real. ze Lwowa, którego też zgromadzenie wybrało przewodniczącym.

Pierwszy zabrakł głos p. Hempel ze Lwowa, „zaznaczając, że nie podziela zdania p. Paszk. „lecz — przeciwnie — wnosi, by zgromadzenie uchwalili, że życzą sobie, by p. hrabia przybył na zgromadzenie i był nacownym świadkiem skarg i zażaleń kuracuszów, gdyż — jak rzekł mowca — „wilk przez psy nie utyje“.

Wniosek ten przyjęło zgromadzenie burzliwymi oklaskami, potępiając tem samem małoduszną dyplomację p. Paszk., poczem wybrało delegację, złożoną z jednego kuracusza i jednej kuracuszki, z poleceniem, by zawiadomiła p. hrabiego o życzeniu zgromadzenia.

Ponieważ p. hr. Żółtowski nie odszukano, zgromadzenie wyraziło p. hrabiemu swe niezadowolenie (niektórzy mowcy domagali się wyrażenia oburzenia), poczem, po przeprowadzeniu krótkiej, ale namiętnej dyskusji nad kilkoma jaskrawymi przykładami eksploatacyjno-ekonomicznej gospodarki p. Kierskiego, dawał — na wniosek p. Hempla — wyjaśnienia p. Paszkudzi co do skarg i zażaleń, stwierdzonych i spisanych przez poprzednie dwa zgromadzenia, a zajmujących 4 stronice bi tego pisma w streszczonym wyciągu.

Ze względu na spóźnioną porę i niemożliwość omówienia wszystkich skarg, stanowiących całą górę aktów, zgromadzenie wybrało Komitet redakcyjny, złożony po połowie z obojga płci, polecając mu zredagowanie memoriału w sprawie istniejących nieporządków i wręczenie go p. hrabiemu z żądaniem usunięcia tychże. Prócz tego ma Komitet przesłać do wszystkich redakcji polskich dzienników dotyczący komunikat z prośbą o publikowanie tegoż.

Dostawca dla Związku Lekarzy

B. WIERZEJSKI

Kraków, Rynek, róg Floryańskiej,

Telefon Nr. 368,

poleca: od Kor. 9 do Kor. 100

Panama

KAPELUSZE
w wielkim wyborze.

Obuwie

amerykańskie czarne i żółte
z prawdziwej skóry „Chevraux“.

Z TEATRU.

Z opery. Nawet pracy z powodu uroczystości grunwaldzkich, nie pozwolił mi na zajęcie się sprawami przedstawień lwowskiej opery i operetki na krakowskiej scenie, która przygotowując się gorączkowo do przedstawień w dniach złotych, zabawiła jak mogła napływową publiczność, dźwiękami „Nietoperza“, „Manewrów jesiennych“, „Księżniczki dolarów“ — dźwiękami nie zawsze czystymi — bo niejednokrotnie rażącymi krzykliwością i nonszalancją, zwłaszcza tam, gdzie jako uzupełnienie śpiewu operetkowego wchodziły popisy ekwilibrystyki cyrkowej — nie zawsze poprawnie odtańczoną kankana — lub wreszcie rozhułkanego nad-

miaru temperamentu, samego reżysera, niepowściągniętych dobrym smakiem i miarą, które winny być przymiotem każdego reżysera. Popisy te, rażące estety i wybredniejszą publiczność bawiły jednak tych widzów, którzy nie znając estetycznych popisów dobrego zespołu operetkowego, któryby umiał i chciał szarżę zastąpić elegancją — zadowaliali się tem co im podano.

Gdyby nie uroczystości grunwaldzkie nie ujrzeliśmy może tak prędko dzieła sędziwego mistrza krakowskiego nestora muzyków polskich Władysława Żeleńskiego, opery „Konrad Wallenrod“. — Nie ma chyba w całej muzycznej literaturze polskiej dzieła bardziej nadającego się do wystawienia w czasie uroczystości, dopiero co odbytych, jak ta opera, w której treści tyle myśli, w której muzyce takie bogactwo motywów. Na życzenie muzycznej sekcji obchodowej, wydobyto ją z pyłów biblioteki i dzięki przypadkowemu zbiegowi tej okoliczności, iż z obecnego chwilowo personalu, można było skompletować ensemble — wystawiono dzieło potężne. Konrada odtwarzał p. Mann. Młody śpiewak dożył wszelkich starań, by trudnej sprawie sprostać jako tako. Głosem nie była to partya zaśpiewana źle, lecz nie miała jeszcze tego zrozumienia niektórych momentów technicznych, jakieby miała u śpiewaka już obytego z perspektywą wokalną i mającego bliższe znajomości z akustyką sceniczną. O talencie p. Manna pisałiśmy już charakterystycznie. Dziś stwierdzając pewne postępy, szczerze cieszymy się głosem jego jako nieposzednim nabytkiem dla opery polskiej i dla utalentowanego śpiewaka nie żałujemy słów zachęty — do nieustannego czuwania nad głosem, kształcenia go w kierunku technicznym i baczenia, aby nic z blasku i piękności nie uronił. Gra sceniczna p. Manna nie raziła, lecz sztywnością swą nie uwydatniała pierwszoplanowych zadań, jakie w tej operze na tę postać spadają.

Aldoną była p. Bohuss-Hellerowa. Artystka stała na przeciwnym biegunie w stosunku do swego partnera, dając pod względem gry scenicznej kreację pierwszoplanową, obmyślaną w najdrobniejszych szczegółach z artystem, świadczącym nader korzystnie o talencie i pracy artystki. Głosem nie we wszystkich momentach była jednakową. O ile ujmowała w ustępkach i frazach o charakterze lirycznym, chwytając za serce dźwiękiem miłym pięknego głosu, zwłaszcza w średnicy, o tyle w momentach dramatycznych niewielki głos zawodził, zwłaszcza tam, gdzie na wysokiej nucie trzeba też było uderzyć siłą. — Partję Halbana odtworzył p. Tarnawski, dając postać jednolitą o rysunku energicznym, pełnym plastyki, charakteru i siły w wyrazie. Partya ta była po śpiewaku może najlepiej „postawioną“ w całym zespole, p. Tarnawski bowiem władając swobodnie środkami technicznymi, pełnił pięknego głosu o silnym dźwięku, frazował śpiew po mistrzowsku, umiając z powagą pełną szlachetności szafować wybuchami temperamentu. Wybornym Komturem był p. Okoński, artysta umiający dobierać z repertoaru swego doświadczenia scenicznego i śpiewackiego, najlepsze efekty i walory artystyczne. — Partye minstreliów nie mogły znaleźć lepszych przedstawicieli jak pp. Lachowska, której głos brzmiał pełnią i siłą, oraz Brzeska, której głos i uroda stanowiły miłe i wdzięku pełne połączenie.

Wystawiono operę starannie, a nawet bogato (no, bo przecież sekcja muzyczna obchodu grunwaldzkiego subwencyonowała to przedstawienie), jednak nie ustrzeżono się od rozmaitych błędów, dotyczących inscenizacji i reżyserii. Opera lwowska pod tym względem szwankowała, szwankuje i zdaje się nadal szwankować będzie. Z dekoracji krakowskich poskładano niemożliwe tła dla akty, szczegóły zaś kostymów i zbroi przedstawiały prawdziwie bezsensowną łataninę, do której powinniśmy byli przyzwyczaić się, która jednak stale razi i oburza. Uroczystości grunwaldzkie przyniosły jeszcze „Halke“ i „Straszny Dwór“, które odśpiewano wobec stale wypełnionej widowni, zmodowanymi głosy członków chóru i zmęczonymi rękoma orkiestry, znoszących na „wywczasach letnich“ w Krakowie trudy i mordergi sezonu spekulacyjnego.

Operetkowe kadry przedstawiły w ubiegłym sezonie „Walc miłości“ Ziehrera, operetkę o libreto dość marnym i naiwnym. Gdyby nie ta okoliczność, iż tłumacz zlokalizował treść, przetwarzając komiczne postaci operetki wiedeńskiej na parę lwowskich obywateli z Łyczakowa, znanych w całej Polsce ze swej odrębności dyalektycznych, różnych nawet od gwary czysto lwowskiej, kto wie, czy ten „schmarn“ muzyczny, utrzymałby się na naszej scenie.

Muzyczka pełna reminiscencji, a nawet i całych motywów ze starszych operetek, jest właściwie jednym olbrzymim potpourri, w których tworzeniu Ziehrer może być uważany za mistrza. Walc miłości, ten walc, który daje nazwę operetce i jest główną osią muzyczną operetki, jest nienadzwyczajny, tak, iż prawie cała publiczność uważa śpiewany przez p. Miłowską w ostatnim akcie, Walc p. Wrońskiego, jako clou całej operetki. Co prawda, to najpiękniejsze ustępy muzyczne, są tylko wkładkami.

Wykonawcy dokładali wszelkich starań, aby ożywić głupią sztukę, pełną anemicznych i bezkrwistych figur, jak n. p. para zazdrosnych małżonków, których odtwarzali p. Sawicka, wdzięku pełna, jako zjawisko sceniczne, wraz ze sztywnym p. Doboszem, który, mimo całorocznej praktyki scenicznej nie zdobył jeszcze jakiej rutyny. Trochę więcej życia i prawdopodobieństwa życiowego miała druga para, tj. Yella i skrzypek rozkochany — właściwy bohater operetki. Tę parę stanowili pp. Miłowska i Kuligowski. Trzecią parą była p. Markowska, śpiewająca partyjkę uroczej córki Łyczakowa i p. Sulikowski. Parę łyczakowską stanowili pp. Zaremba i Kasprzowiczowa.

Dokazywali co niemiara, syjąc setkami łyczakowskiego dowcipu. Dla znawcy typów lwowskich, o ile kto ich miłośnikiem, jest przedstawienie tej operetki miłą zabawą. Toteż bawia się i ci, co znają te typy i ci, którzy typy te oglądają po raz pierwszy. Jako deus ex machina pojawiający się w celu rozwikłania zawikłań jest pna Kliszewska, która drobną swą rolką zdołała trafnie ozdobić kupletem, śpiewanym z finezyą i właściwym sobie wdziękiem. Epizodyczna rolka oberżysty, spoczywała w doświadczonych rękach utalentowanego artysty p. Berskiego, w którego odtworzeniu, nic nieznaczące epizodyki, nabierają plastyki i wybijają się naprzód. Operetka jest jednak nader sympatyczną już choćby z tego względu, iż cziogodny reżyser nie uważał wziąć w niej udziału. Z jego strony prawdziwe to poświęcenie, a dla słuchaczy stodkie odpocznienie.

Mundek.

P. Stermicz, kapelmistrz opery lwowskiej, po sezonie krakowskim opuszcza Galicyę. P. Stermicza nie tak łatwo będzie można zastąpić. Był to znakomity kapelmistrz. Jakkolwiek Chorwat — władał dobrze językiem polskim. P. Stermicz opuszcza operę dlatego, ponieważ p. Heller — zwolennik tanioci — nie chciał się zobowiązać do tego, ażeby opera w bieżącym sezonie była lepszą — aniżeli w ubiegłym. P. Stermicz słusznie twierdził, że tak marnie prowadzona opera i jego dyskredytować musiała. A przecież nie jego to winą, że publiczność stroniła od opery, która nie wystawiała ani rzeczy polskich, ani wogóle nowych i która nie stała także dlatego na wysokości swego zadania, ponieważ angażowano przeważnie młode, ale tanie siły — bez wprawy, a orkiestra także nie domagała z powodu systemu oszczędnościowego. Po ustąpieniu p. Stermicza przyjdzie jakiś Niemiec lub Włoch, który po swojemu zechce znowu zaprowadzić porządki i zniweczyć do reszty to wszystko, co z tak wielkim nakładem i z takimi ofiarami zaprowadził p. Pawlikowski.

MLECZARNIA

E. DOBRZYŃSKIEJ

na plantach obok biskupiego pałacu

wydaje wysmienite śniadania, podwieczorki i mleczne kolacje.

KRONIKA.

Prof. Stanisław Bursa, sympatycznie znany artysta-śpiewak i nauczyciel śpiewu wyjeżdża w tym tygodniu do Genewy — gdzie wydelegowany przez Ministerstwo oświaty studiować ma metodą rytmiki muzyczno-gimnastycznej w Instytucie Jaquesa-Dalcrosego, która to metoda stosowana być ma przy nauce śpiewu w szkołach średnich.

Gdzie temperament? Sprawozdawca „Słowa polskiego“ przywiózł z obchodu grunwaldzkiego w Krakowie bardzo smutne refleksje na temat temperamentu

Wino Wermuth

FIRMY FRATELLI COSA

1 flaszka koron 2-20

POLECA

WOJCIECH OLSZOWSKI

W KRAKOWIE,

Mały Rynek, róg ulicy Szpitalnej.

PŁYTY :::: FOTOGRAFICZNE
 PŁYNY ::::
 RZYSBORY ::
 RZYSZRYDZYS
 APIERY ::::
 krajowe i zagraniczne, najsłynniejszych firm: „FOS“ (Warszawa), Kodak, Goerz, Lumiér, Jongla etc.
 Po najtańszych cenach. — W największym wyborze.
 CENNIKI GRATIS.

**Warszawski Skład
 Przyborów fotograficznych**
 Kraków, ulica Szewska L. 2. Telefon Nr. 828.

Krakowa. Publiczność krakowska według impresji dziarskiego i ognistego patryoty, to jakiś zimny, oślizgły gad, który niczem nie da się rozgrzać, niczem unieść, niczem zapalić (czyżby lodowicie Wetzlera były tego przyczyną?). Publiczność jest chłodna, apatyczna i t. d. I dalej:

„Chodząc po zebraniach i przyjęciach spostrzedz można, że Kraków nie ma u siebie nikogo, kogoby kochał i komuby wierzył. Nikt nie ma tu w tem w znaczeniu popularności“.

„Podścieliskiem ogólnem jest, zdaje się, apatya niczego nie oczekująca, niczemu się dziwiająca. Wybitny dowód braku głębszych prądów w społeczeństwie, dających dobre samopoczucie i wiarę“.

„Może to wpływ historyczności miasta, ale prawdopodobniejsze jest zatucie jadem zwątpienia, sączone tyle lat przez stańczyków, mających w Krakowie swe gniazdo. A na ten jad niema antydotu ani w socjalizmie, tak protegowanym na obchodzie, ani w demokracjach gabinetowych, złączonych z konserwą miejscową stałym antagonizmem i oszołomionym, oczywiście bez ruchu“.

Takie ci to myśli ciężkie poprzynosił panisko ze „Słowa“ i bardzo „delikatnie“ daje do poznania, jakiego to lekarstwa potrzebuje Kraków na obudzenie w sobie ducha, temperamentu, zapału, ruchu...
 Oto i boleść wyłazi z worka: w Krakowie (co za nieszczęście!) niema dotychczas narodowych demokratów, a jeśli są, to tak jakoś niepozornie kryją się w podwawelskim grodzie, że tylko tu i ówdzie jakaś szynkowa lub kawiarniana bijatyka światu ich przypomina. I Krakowowi ogromnie zdałaby się endecya.

Kraków zmieniliby się nie do „poznania“. Ruch, życie, temperament, ogień, byłoby kogo kochać, w kogo wierzyć, byłoby „głębsze prądy“, a przytem i przemysł oraz handel krajowy cośby zarobił. Wieluż to szklarzy umocniłoby swoje wależne istnienie przez wstawianie codziennie wybijanych szyb, wieluż stolarzy, murarzy i tapicerów mogłoby żyć z naprawiania rozbijanych sal zgromadzeniowych, wielu felczerów, chirurgów, aptekarzy, puszkarzy i rusznikarzy zawdzięczałoby tym ludziskom z temperamentem“ rozkwitnienie swych geszeftów! Towarzystwo ratunkowe musiałoby sprawić jeszcze 2 pary koni, policję musianoby zwiększyć o kompanię chłopca, niejeden zarobiłby coś na rozebranych na koły płocie, niejeden na kupeczce cegieł i kamyczków.

A podczas wyborów? Tu ci raj! Wtedy wszystkoby było w ruchu, cegły, aptekarzy, policya, koły, zgromadzenie, pogotowie, rewolwery, hyeny, szklarze, felczery, ocknąłoby się gród podwawelski z odrętwienia, skakałoby począłby stańczyki, demokracja, żydzi, socjalisty. Życie! Bujne nieokiełzane życie!
 Ale co tam do tych mamutów podwawelskich gadać. Jeśli nie umieją się zdobyć na endecję, zgnią w ospałość. — A szkoda...
 Waciu Przybylski mógłby okazać swą moc, swój temperament.

Skandal. Ministerstwo kolejowe wydało znów nowe rozporządzenie, niybo z korzyścią dla Galicyi, w gruncie rzeczy zaś rozporządzenie, zakrawające na kpiny z galicyjskiej ludności. Jak wiadomo, starano się oddawna, aby pociąg, wychodzący z Krakowa o godz. 3:45 popoł. do Zakopanego, a kursujący tylko w sezonie letnim, kursował przez cały rok, co jest rzeczą niezmierniej wagi dla turystów, spieszących nieraz w Tatry w zimie. Ministerstwo uległo wreszcie żądaniom i oto rozporządziło, że w czasie od 1 września do połowy czerwca kursować będzie ów pociąg do Zakopanego pięć razy, to znaczy, raz na dwa miesiące. Dyrekcyja kolei zwróciła się obecnie do Tow. tatrzańskiego, do Związku tur. i do izby handlowej z prośbą o wyznaczenie terminów, w których ów pięciokrotny pociąg ma kursować. Nie wiemy, co wspomniane T-wa odpowiedzą, ale nam się zdaje, że dla turystów to zarządzenie ministerstwa niema żadnego znaczenia. To są przecie prostoprostu kpiny z ludności! Nie w taki sposób popiera ministerstwo kolei ruch turystyczny w innych krajach Austrii. Przeciwno temu skandalowi powinno się ostro zaprotestować.

Zapewne teraz Związek turystyczny, który aż do Tryestu wysłał komisarza (sic!) zechce w czyn wprowadzić groźby recte kiwanie palcem w bucie, i zwoła protestujące zgromadzenia przeciwko takiemu traktowaniu spraw krajowych, Skandalem nazwać można takie traktowanie sprawy, skandalem jest powyższe rozporządzenie. Czyż tak wyglądają szumnie w autoreklamach za-

powiadane beneficja? Co miały znaczyć rozestane niedawno temu komunikaty o wielkich „ulgach“ i korzyściach? Gorszą stokroć skandaliczniejszą jest sprawa biletów powrotnych do Zakopanego Otóż tylko na niedzielę i święta, są do nabycia. — Bilet powrotny II. klasy kosztuje 12 kor. 40 hal. (zwykły 20 kor.). Zniżka wynosi zatem 40%, ale przy użyciu tych biletów wprowadzono takie ograniczenia, że prostoprostu nie opłaci się brać te bilety. Przedewszystkiem bilety uprawniają do jazdy tylko w sobotę i dnie przedświąteczne pociągami o 3:45 popoł. i 11:59 w nocy, odjazd zaś musi nastąpić już — w niedzielę najdalej o 10 w nocy, czyli że w Zakopanem można być tylko kilka godzin; o wycieczkach nie może być mowy. Ponadto bilety te wydaje się tylko na czas sezonu letniego, więc faktycznie nie mają one żadnego znaczenia. O przywrócenie biletów powrotnych starał się Związek turystyczny, który od zeszłego roku nie robi prawie nic, a przynajmniej nic o nim nie słyhać. Co zyskał — to widzimy teraz, zyskał tyle, co nic.

Tak piszą „Nowiny“ o tych ulgach, organ który przed kilku dniami przyniósł sensacyjną wiadomość, że tylko zabiegiem odrodzonego Związku udało się uzyskać niebywałe zniżki. Była to zwykła błaża, którą „Nowiny“ bona fide zamieściły. Żadne inne pismo nie powtórzyło tej błaży, bo wszyscy znają wartość komunikatów Związku turystycznego, stojącego pod protektoratem ministerstwa kolejowego i mającego w wydziale aż trzech delegatów kolejowych! Rzeczywiście, dużo bardzo dużo zdziałał „odrodzony“ Związek turystyczny!

Powrót z Krakowa. O ile przez komorę w Granicy nie robiono przykrości osobom, powracającym z Krakowa do Królestwa Polskiego, o tyle w Sosnowcu, sąsiadującym z Mysłowicami, gdzie władze pruskie w sposób niesłychany szykowały uczestników ochodu grunwaldzkiego, działo się ku ogólnemu zdumieniu wprost przeciwnie niż w Granicy,

Oto donoszą, że w Sosnowcu władze pograniczne rewidowały jaknajskrupulatniej każdego, kto przybył od strony Krakowa przez Mysłowice. Ponieważ przez granicę rosyjską frekwencyja powracających była jeszcze większa niż do Prus i wynosiła w poniedziałek kilka tysięcy, więc i stos skonfiskowanych pism i ilustracji był ogromny. Wszystkim przy których znaleziono jakikolwiek opis Grunwaldu lub Krzyżaków — zabierano półpaski i grożono przyszłemi karami. Mówią, że znaczna część królewaków, uczestników obchodu, zostanie zapewne pozbawiona na dłuższy okres prawa otrzymania półpasków. Na wielu jak powiadają inni, zakładano wysokie cła po 10 i 15 rubli za części garderoby, wzięte ze sobą, nawet oddawna używane i Królestwie robione.

Rzecz uderzającą w powrocie z Krakowa jest, że inaczej traktowano powracających przez komorę w Granicy, a inaczej w Sosnowcu — jakby jedna i druga komora nie leżała w obrębie jednego państwa, a stanowiły wjazd do dwóch odrębnych krajów. Zachodzi słuszne pytanie, która z owych komór trzymała się litery prawa lub choćby umyślnego przepisu?

36 toastów. Rzecz niedouwierzenia, bajecznie brzmiąca, a jednak autentyczna. Na bankiecie dziennikarskim podczas grunwaldzkich uroczystości w Krakowie wygłoszono 36 toastów! Gadał każdy, kto się do głosu zdołał docisnąć. Toastowano po polsku, po francusku, po rosyjsku, po czesku, po słowacku i jeszcze jakimś językiem. Obkadzano się nawzajem jak na odpuszcie lub podczas dezynfekcyi. Przypuściwszy, że każdy z tych gadułów wynętrał się po 5 minut tylko (jest to najniższy wymiar gadatliwości takich panów) to same toasty zabrały trzy bite godziny czasu! Dlatego też bankiet ów przeciągnął się do samego rana. Hufce Jagiełły tyle się pod Grunwaldem nie nakrzyżały, ile ci ludzie się nagadali i nachwalili nawzajem. Oblewali szampanem wszystko: od cnoty kobiet Polek począwszy, a „na najlepszych ludziach rosyjskich“ skończywszy. Ten ostatni toast wniósł redaktor „Głosu Narodu“ dr. Beaupré. „a kże poseł Korfanti pił „na cześć duszy polskiej“.

A mowę wspaniałą jedyną i jedyną zawierającą myśli pełen polotu znanego powieściopisarza Wacława Sieroszewskiego prócz „Naprzodu“ pisma codzienne nie zamieściły.

Burza. W sobotę o godz. wpół do 12 w nocy rozszalała się nad Krakowem straszna burza. Jaskrawe błyskawice bez przerwy rozświetlały cały widokokrąg; co jakiś czas uderzały pioruny. Deszcz spływał z chmur jak jeden olbrzymi strumień, to też woda nie mogąc

spłynąć do ścieków ulicznych zalewała szeroko całe ulice. Burza i ulewa szalała z małymi przerwami noc całą. W ogrodach krakowskich i w okolicach Krakowa wyrządziła burza znaczne szkody, większych rozmiarów dosięgając szkody w Swoszowicach i Makowie.

Ujęcie włamywacza. Do mieszkania właściciela mleczarni p. Józefa Koźmy, zamieszkałego przy ul. Sebastjana L. 31 włamał się wczoraj wieczorem znany złodziej Roman Ćwik, z zawodu ślusarz. P. Kuźma, wracając do domu spostrzegł złodzieja w swoim mieszkaniu, ale nie chcąc go spłoszyć pozostał na ulicy. Tymczasem złodziej przeszukał mieszkanie i związał sobie ze skradzionych rzeczy pokaźnej objętości toboł. Na ulicy poczęto złodzieja ścigać i przychwycono go na plan-tach, ale pakunku nie znaleziono przy nim tylko opodał, porzucony w krzaki plantacyjne. Ujęty złodziej jest niebezpiecznym i śmiałym rzezimieszkiem i przeciwko niemu skierowane są podejrzenia o różne włamania, popełnione w ostatnich czasach.

Okradzenie porucznika. Do mieszkania porucznika 57 p. p. Tiltschlera w kamienicy przy ul. Michałowskiego L. 9 zakradł się przez okno ubiegłej nocy nieznaną sprawcą i wyniósł z mieszkania różne kosztowne srebrne przedmioty, poduszkę i t. p. Za złodziejem rozpoczęto poszukiwania.

Złodziej z uroczystości grunwaldzkich. Wczoraj aresztowała policya dobrze znanego jej awanturnika i włóczęgę, Izraela Selzera, który wpadł jej w oko z powodu zbyt porządnego ubrania. Aresztowany przyznał się, że podczas uroczystości grunwaldzkich obrabował z ubrania jakiegoś przejeźdnego, który spał „na Rybakach“.

Wypadek dorożkarza. Wczoraj przed południem spłoszył się dorożkarzowi Andrzejowi Seświakowi koło koła cmentarza żydowskiego. Dorożkarz wypadł i uderzając o słup telegraficzny rozbił głowę. Wezwane Pogotowie udzieliło rannemu pomocy.

Z pogotowia ratunkowego. Przez sobotę i niedzielę było wzywane pogotowie do kilkunastu wypadków. Między innymi udzieliło pomocy członkowi opery lwowskiej p. Józefowi Zielińskiemu, którego jakiś parobek pobił dotkliwie koło restauracyi Drobnera, Feliksowi Borońskiemu, Fr. Hellerowi murarzowi, Szymonowi Brózdzie, Emilii Rudnickiej, których pobili towarzysze zabawy, zadając im cały szereg bolesnych ran na głowie i twarzy.

Ze Swoszowic zawiadomiono koło godziny 12-tej w nocy stację Pogotowia, że nieznaną dorożkarz wpadł do rzeki Wilgi, wyciągnięty z wody dawał słabe oznaki życia.

Nowa synekura dla p. Battaglii. Izba handlowo-przemysłowa we Lwowie uchwaliła utworzyć biuro wywiadowcze dla eksportu we Wiedniu, powierzając kierownictwo tegoż posłowi Battaglii. Uchwalono również płać za te czynności w wysokości 12.000 kor. rocznie.

W Rymanowie bawiło ogółem do 20 lipca 1834 osób i dopiero w ostatnich dniach zjazdu się rozpoczęły, a co zatem idzie i życie towarzyskie się ożywiło.

We wtorek tj. 26 b. m. odbędzie się w wielkiej sali „Dworca gościnnego“ bal, a w niedzielę dnia 31 b. m. wielki festyn.

Ze Lwowa donoszą: W ostatniej chwili dowiadujemy się, że dr. Janik podaje się o emeryturę i zamierza założyć we Lwowie gimnazjum prywatne. Tem samem zatrzymałby i mandat do Rady miasta, który trafił na wypadek przeniesienia się do Dębicy.

Filia biura Lackenbachera w Krakowie ul. Marka 18 — Telefon 1168 przyjmuje zakłady na wyścigi konne odbywające się obecnie w Kottlingbrunnie koło Badenu do godz. 2 1/2 pop. w biurze. Następne większe biegi w Kottlingbrunnie: Wtorek 26 lipca: nagroda „Rax“ 7500 kor. Czwartek 29 lipca Kottlingbrunski bieg kłaczy 6500 kor. — Nagroda Guntramsdorfu 6500 kor. — Wielki Kottlingbrunski handicap 12000 kor., sobota 30 lipca. Handikap parku zamkowego 6500 kor. — nagroda Wiltramsdorffu 6500 kor. — Niedziela dnia 31 lipca: Nagroda Schönenbergu, bieg z przeszkodami, handicap 9500 kor. — Nagroda Helenentalu 50000 kor. — Nagroda państwowa 12000 kor. — Steaple-chase w Vöslau, panowie jeżdżą 6500 kyr.

Stosunki bezpieczeństwa na Dębnikach.

Z Dębni piszą nam: Stosunki bezpieczeństwa na Dębnikach i Zakrzówku są opłakane, wprost straszne. Dębni, a zwłaszcza Za-

NAJWIĘKSZY SKŁAD PRZYBORÓW KOŚCIELNYCH I ARTYKUŁÓW DEWOCYJNYCH.

==== Szaty kościelne, Materyały lyońskie, Kielichy, Dzwonki, Różańcé, Obrazki, Figurki, Medaliki, Krzyżyki etc. =====

Po cenach możliwie niskich.

K. WITKOWSKI KORDAS, KRAKÓW, A-B. L. 46.

:: :: W wielkim wyborze.

Fortepiany, pianina, harmonie i pianole

za gotówkę i na spłaty nawet 20-to-miesięczne poleca Firma

B. GABRYELSKA Kraków, Krzysztofory, Rynek 35.

Wyłączne zastępstwo światowych fabryk: Knabe, Steinway, Chikering, Brewster-Blüthner, Apollo, Petrof, c. k. nadw. dostawca, Rösler c. k. nadw. dost., Protze itp.

W Krzysztoforach, Rynek 35 w salonach magazynu fortepianów firmy

B. GABRYELSKA

otwarty został **NOWY SALON SZTUKI**

Wystawa i sprzedaż obrazów za gotówkę i na spłaty do 20-tu miesięcy. Autorowie dzieł wystawionych: Axentowicz, Czajkowski, Dębicki, Filipkiewicz, Frycz, Kamocki, Karpiński, Malczewski, Makarewicz, Markowicz, Mehofer, Pautsch, Rzeźnik, Sichulski, Szczygliński, Wyczołkowski, Wyspiański, Zarnecki.

krzówek posiada pełno nor i starych walących się ruder, zwanych szumnie domami i kamienicami, które mieszczą się w takich zaukach i zakątkach, że nie może już tam dotrzeć żadne echo moralności publicznej, żaden promyk kultury. Nic też dziwnego, że w zaukach tych obrały sobie bezpieczne schronisko, różne podejrzane indywidualia, które z powodu swojej przeszłości zmuszone są chronić się przed żandarmeryą i policją.

Wyrzutki te społeczeństwa nie są jednak bezczynne i co jakiś czas przypominają się opinii publicznej i władzom, że należy się niemi troskliwiej i energiczniej zająć. Jedno z tych groźnych przypomnień mieliśmy niedawno w Dębnikach, kiedy trzech drabów usiłowało ograbić jedną z piekarni. Spostrzeżono ich i spłoszono wcześniej. Rabusie rzucili się do ucieczki, w czasie której jeden z uciekających począł strzelać z rewolweru do ścigających go. Dzięki tylko ostrożności, biorących udział w pościgu nie przyszło do katastrofy. Drugim takim ostrzegawczym przypomnieniem było ohydne zabójstwo, popełnione w ubiegłym tygodniu w Zakrzówku. Wielce charakterystycznym jest, że o śmierci Hołodrowiczówny dowiedziano się dopiero rano i nikt z sąsiadów nie mógł podać kiedy śmierć mniej więcej nastąpić mogła. Słyszano wprawdzie w nocy krzyki i wołania o pomoc, ale nikt nie zwracał na to większej uwagi, ponieważ to powtarzało się codziennie. Ważniejsze jeszcze: Śmierć Hołodrowiczówny i ohydnie posiniaczone jej ciało bynajmniej nie wywarły silniejszego wrażenia na sąsiadach — o czem mylnie pisały dzienniki. Twarze sąsiadów wyrażały obojętność, a co gorsze — na niektórych można było czytać pewne ucieszne zadowolenie. Nic dziwnego; wielu z najbliższych sąsiadów było nazajutrz po spełnieniu zbrodni mocno podпиты i zabójca nie tylko nie był traktowany, jak na to zasługiwał, ale przeciwnie — znalazł usłużną gościnę u najbliższych mu sąsiadów. Czem to wytłoczyć? Tylko tem, że zanik moralności u tych szarych mas, żyjących z dnia na dzień, mieszkających kątem w najniemożliwszych warunkach doszedł ostatecznych granic, stał się zatracający. Pijaństwo, wskutek nadmiernej ilości szynków zwiększa się z dnia na dzień — o czem dowodnie można się przekonać w soboty, dnie przedświąteczne i świąteczne, a o czem najlepiej może poinformować żandarmerya tutejsza i policja. To też magistrat krakowski, rozpatrując propozycje subkomitetu dla koncesji szynkarskich powinien wziąć pod baczną uwagę stosunki, panujące na Dębnikach i Zakrzówku, jako dzielnicach, łączących Kraków z Podgórzem i możliwie jak najwięcej ograniczyć koncesje na szynki, a przyczyni się tem wielce do ograniczenia pijaństwa, a przez to podniesienia poniekąd moralności i polepszenia stosunków bezpieczeństwa publicznego. Drugim środkiem, bezpośrednio skutecznym w tym wypadku będzie wzmocnienie ekspozytury policji jak najprędzej, bo jakkolwiek żandarmerya z wachmistrzem p. Komorowskim i insp. pol. p. Hojnacki czynią zabiegi około utrzymania porządku i bezpieczeństwa, to jednak jest to niewystarczające, bo w dzielnicach tych skupiają się najgorsze szumowiny z Krakowa i Podgórzem, ufne w rozległość terytorium i nory w odludnych zakątkach. Stosunki zmienić się muszą i to jak najprędzej!

GABRYELSKA

KRZYSZTOFORY, KRAKÓW

wynajmuje i sprzedaje pierwszorzędnych fabryk fortepiany, pianina, harmonia i pianole za gotówkę lub na spłaty nawet dwudziestomiesięczne.

Instrumenty używane od cen najniższych.

Rok założenia 1865 i 1905.

11 medali, 2 nagrody.

Zakład artyst. reprodukcji graficznej

WACŁAW KRZEPOWSKI

Biuro miastowe: Kraków, ulica Wolska L. 2. Telefon Nr. 591.

Zakład fabryczny: Dębiki, Telefon Nr. 114.

TELEGRAMY.

Preparat Dra Ehrlicha w Galicyi.

Lwów. Dermatolog dr. Blumenfeld otrzymał od prof. Ehrlicha nowy preparat leczniczy „606“ i w tych dniach rozpocznie stosowanie go w szpitalu lwowskim. Środek ten dotąd w Galicyi nie był stosowany.

O ubezpieczenie społeczne.

Wiedeń. Prezes komisji dla ubezpieczenia społecznego prof. Buzek zwołał posiedzenie komisji na 28 b. m. o godzinie 10 rano. Komisja radziła ma nad rozdziałem: „ubezpieczenie na wypadek choroby“.

W piśmie zapraszającym wzywa poseł Buzek posłów — członków komisji, aby jawili się w komplecie i umożliwili szybkie załatwienie tej sprawy. Komisja obradować będzie aż do załatwienia rozdziału „ubezpieczenie na wypadek choroby“, co nastąpi przypuszczalnie 30 b. m.

Dr Weisskirchner gubernatorem Länderbanku.

Wiedeń. (Tel. wł.) Niesnaski w obozie chrześc. soc. a co zatem idzie powolny rozłam w partyi, utrudniają stanowisko min. hand. Dr. Weisskirchnera. Dowiadują się z wiarygodnego źródła, że w razie ustąpienia Dr. Weisskirchner zostanie tenże zamianowany gubernatorem Länderbanku.

Odznaczenia.

Wiedeń. (Tel. wł.) Jak się z wiarygodnego źródła dowiadują otrzymania w Galicyi 22 osób odznaczenia z okazji 80-lecia cesarza. Między innymi otrzyma poseł Dr Löwenstein szlachectwo.

Posłuchanie u cesarza.

Ischl. Hr. Khuen-Hedervary przyjęty był wczoraj przed południem na posłuchaniu, a wieczorem wziął udział w obiedzie familijnym. Cesarz przyjął również na posłuchaniu bar. Buriana, który zdał mu sprawę z sytuacji politycznej w Bośni i z przebiegu obrad w Sejmie bośniackim.

Dymisya bana Tomaszica.

Ischl. Oprócz węgierskiego prezydenta ministrów hr. Khuena, przybył tu ban chorwacki Tomaszic. Zapadnie decyzya co do jego dymisji, która na pewno nie będzie przyjęta.

Przybył tu wspólny minister skarbu bar. Burian.

Dymisya bana nieprzyjęta.

Ischl. Hr. Kuhlen przedłożył monarsze dymisje bana chorwackiego dra Tomaszica. Cesarz dymisji nie przyjął.

Wyścigi konne.

Kottingbrunn. (Tel. wł.) W Kottingbrunie koło Badenu odbył się wczoraj bieg o nagrodę cesarską 47000 kor. — 2800 mtr.

Wygrał „Matschaker“ Br. G. Springera (10:1). drugi był „Książę Pan“ księcia Wład. Lubomirskiego (jeździł Winkfield), trzeci „Kottingsbrunn“ Br. Rothschilda. Startowały: „Kahlenberg“ Kaz. George, „Boucompagno“ Milnego.

Kradzież 70 milionów dolarów.

Frankfurt. „Frankfurter Zeitung“ donosi z Nowego Jorku, że w agencji Banku rosyjsko-chińskiego skradziono akcje wartości 70 milionów dolarów. (Skradziona kwota wynosiłaby więc 350 milionów koron. Jest nieprawdopodobnem, aby w agencji Banku, więc w filii, tak wielka suma się znajdowała). Gdyby atoli wiadomość ta sprawdziła się, to kradzież powyższej kwoty byłaby największą z dotychczas znanych.

Wiedeń. Tutejsze koła giełdowe, uważają wiadomość podaną przez „Frank. Zeitung“ za manewr giełdowy. Jest bowiem nieprawdopodobną rzeczą, aby móżdż taką kwotę zabrać. Bank ros.-chiń. rozporządza całem kapitałem 15 mil. rubli i nigdy nie dysponował kwotą 70 mil. Akcje opiewają na

500 dolarów, a więc musiano by 700.000 akcji pozabierać, przewiezienie których potrzeba wagonów.

O zwołanie sejmku czeskiego.

Praga. Konferencje czesko-niemieckie w sprawie językowej zwołane będą w połowie września. Jeżeli konferencje te będą miały powodzenie, to Sejm czeski zostanie zwołany, w przeciwnym razie Sejm dalej będzie nieczynny.

Traktat austro-serbski.

Belgrad. Nowy traktat handlowy między Austro-Węgrami a Serbią opiera się na tej samej podstawie, jak traktat w roku 1908 a wzajemne koncesje i ustępstwa równoważą się. Traktat będzie podpisany we wtorek 27 b. m.

Manewry w Serbii.

Białogrod. Już obecnie zaczęto przygotowywać się do wielkich manewrów jesiennych armii serbskiej. Oprócz różnych attachés wojskowych obcych mocarstw, na manewry przyjadą osobne delegacje oficerów z Rosyi, Turcyi i Bułgaryi.

Straszny cyklon w Medyolanie.

Medyolan. Wczoraj po południu szalała tu ogromna burza, która wyrządziła wiele szkód w mieście i okolicy. W mieście Sarouno zawały się kominy wszystkich budynków fabrycznych. Jest także kilka ofiar w ludziach. Dachy niektórych domów zerwane, drzewa wyrwane z korzeniem, plony w polu zniszczone.

Sarouno. Niema tu ani jednego domu, któryby nie ucierpiał jakichś szkód, wiele z nich zarysowało się w sposób niebezpieczny. W samym mieście zginął tylko jeden człowiek, ale jest wielu rannych. Straszniejszą była katastrofa w Solaro, gdzie jedna fabryka zaważyła się. Z pod gruzów wyciągnięto 14 trupów i wielu rannych.

Medyolan. Według dalszych doniesień zaważyła burza także w Burtarscio wiele kominów fabrycznych. Około 10 robotników poniosło śmierć pod gruzami.

Medyolan. Cyklon wyrządził także ogromne szkody w miejscowości Mosciano Milanese, gdzie zginęło 15 ludzi.

W Solaro zaważył się dach ochronny, pod którym znajdowało się wielu robotników. 14 robotników zabitych, 20 rannych, z tych 3 ciężko. Według ostatnich wiadomości zginęły w Sarouno trzy osoby. Słychać, że także w innych gminach okręgu Gallarate szalała burza, lecz brak o tem bliższych wiadomości, gdyż połączenia telegraficzne i telefoniczne są częściowo przerwane. Prefekt wysłał wojska do okolic nawiedzonych przez katastrofę i sam tam wyjechał.

Medyolan. Ostatnie wiadomości o spustoszeniach, jakie wyrządził cyklon, oznaczają ogólną liczbę zabitych na 50 ludzi, rannych na kilkuset. Sarouno i okolica ucierpiała najwięcej. W okolicy Monzy uszkodzona została między innymi kaplica pamiątkowa króla Humberta.

Bunt więźniów w Madrycie.

Berlin. „Morgenpost“ donosi z Madrytu: W tu-tejszym więzieniu wybuchł bunt więźniów, ponieważ dyrektor zakazał im grać w karty i nosić broń. — Wojsko przywróciło porządek. Kilku więźniów rannych.

Amnestya w Hiszpanii.

Perpignan. Liczni uczestnicy ruchu rewolucyjnego w Hiszpanii, oraz zbiegowie z armii hiszpańskiej w Maroku, otrzymali pozwolenie na powrót do Hiszpanii.

Huragan.

Tyflis. Huragan w 12-tu wsiach powiatu goryjskiego i duszeckiego zniszczył zasiewy i zabił 4-ro dzieci. Również zniszczył sporo zwierząt domowych.

Misya chińska.

Moskwa. Chińska misya wojskowa z księciem

Litografia

Chromolitografia

Wyrób klisz

Algrafia

■ ■ ■ **Własna introligatornia.** ■ ■ ■

Wzory i kosztorysy wysyła się na życzenie.

Negrografia

Światłodruk

Kartografia

Biuro rysownicze

PIŁKI NOŻNE, BALONY gumowe, ROWERY i TRESYNKI dla dzieci

oraz ciągłe nowości w zabawkach poleca:

Stefan POREBSKI Kraków, RYNEK 32.

W niedziele i święta zamknięte.

Caj-ta-o na czele, obejrzawszy miasto, wyjechała na Daleki Wschód.

Zamach na Maurę.

Barcelona. Posa—Roca, sprawca zamachu na Maurę, oświadczył, że działał jedynie z własnego popędu, że nie miał współników, ani nie należy do jakiegokolwiek tajnego stowarzyszenia lub organizacji.

Pomnik cesarza Franciszka Józefa w Karlsbadzie.

Karlsbad. Komitet kuracjuszy z Niemiec w czeskich miejscowościach kąpielowych z br. Mantufflem na czele, postanowił wzniesić w Karlsbadzie brązowy pomnik cesarza Franciszka Józefa na uczczenie 80-tej rocznicy jego urodzin i na pamiątkę 30 letniego istnienia sojuszu między Austrią a Niemcami.

Umowa rosyjsko-japońska.

Petersburg. Odpowiedź Chińskiego rządu na zakomunikowany mu tekst umowy rosyjsko-japońskiej interpretuje rosyjska prasa rozmaicie, „Nowoje Wremia” pisze: Rząd chiński przez taką ocenę tej umowy porzuca drogę oporu przeciw rosyjskiej działalności w Mandżurii i wstępuje w koło wspólnej pokojowej pracy. „Birżewija Wiedomosti” piszą, że nota rządu chińskiego „robi dobrą minę do złej gry”. „St. Pet. Herold” oświadcza, że odpowiedź duńskiego rządu jest formalnym protestem i ostrem zastrzeżeniem swoich praw.

Cholera.

Petersburg. Ostatnie biuletyny o przebiegu cholery stwierdzają szerzenie się zarazy: w Chersoniu i gub. chersońskiej, w Carycynie, Homiu, w powiatach: homelskim, rogaczewskim, bychowskim, czausowskim i gub. mohylowskiej, Permie, Berdiańsku, Władykaukazie Karsie, Astrahanie, Kerczu, Niżnim Nowgorodzie, w czterech powiatach tejże gubernii, w Rybińsku, Sewastopolu, Ozelabińsku, Jarostawiu, w gub. charkowskiej. Ogółem w ciągu doby zachorowało 336 osób, zmarło 238.

Choroba cesarzowej-matki.
Petersburg. Donoszą z Londynu, że cesarzowa wdowa, przebywająca w Anglii, poważnie zachorowała.

Granito di Belmonte u papieża.

Rzym. Papież przyjął na posłuchaniu nuncjusza przy dworze austriackim Granito di Belmonte. Koniec strejku.

Londyn. Strejk robotników dokowych w Bristolu i Avonmouth zakończył się.

NADEŚLANE

za które Redakcja nie odpowiada.

Profesor gimnazjum IV.

szuka mieszkania z 3 lub 4 pokoi i kuchni w okolicy tegoż gimnazjum. Zgłoszenia z podaniem ceny do redakcji.

Dr. Edmund Majewicz

specjalista chorób wewnętrznych, wieloletni lekarz w Zakopanem przeniósł się na stałe do Krakowa. (Ordynuje Kolejowa 8, od 3—5 popoł.)

Zakład wodoleczniczy i Sanatorium specjalisty chorób nerwowych

Dra KUPCZYKA

w Krakowie, ulica Szujskiego L. 11,

otwarty przez cały rok.

MATTONIEGO GISSHÜBLER

najobficiej alkaliczna woda mineralna

SZCZAWIOWA

napój orzeźwiający stołowy,

skuteczny bardzo na kaszel, w chorobach szyi, katarach żołądka i pęcherza.

Henryk Mattoni, Karlsbad i Wiedeń.

Kto raz spróbuje **Mydeł** przetłuszczonych, stale używać będzie higienicznych

wyrobu

M. MALINOWSKIEGO.

11 odmian zapachów kwiatów i wody kolońskiej.

Cena od 60 hal.

Do nabycia w aptekach, składach aptecznych i handlach perfum.

Prosimy Przyjaciół

naszego pisma, bawiących w uzdrowiskach i miejscach kąpielowych krajowych i zagranicznych, by w czytelnich, klubach, restauracjach, cukierniach, kawiarniach i t. p. lokalach publicznych żądali

„GAZETY PONIEDZIAŁKOWEJ”.

Wydawnictwo.

F. Lord Biuro techniczne. Kraków, Lubicz 1.

Skład maszyn i wszelkich przyborów dla wszystkich zakładów przemysłowych i gospodarczych, jako to: cegielni, tartaków, młynów, gorzelni i browarów. Kompletnie urządzenia cegielni i tartaków. Stale na składzie w wielkich ilościach i wszelkich wymiarach rury łączniki i armatury. Motory parowe i benzynowe. — Smary, oliwy oryginalne rosyjskie, pasy do maszyn, płyty i sznury gumowe, węże gumowe i pariane, gaza jedwabna oryginalna szwajcarska, kamienie i walce młyńskie, piły i cyrkularki angielskie, toczki szmirglowe, papier szybrowy, drut do ceglańki i wiele innych artykułów. — Instalacje światła elektrycznego i przeniesienia siły. Skład wszelkich artykułów elektrotechnicznych.

Elektromotory, wentylatory, świeczniki i lampy stołowe. Lampy łukowe, Lampki żarowe, Lampki Tantalowa i Wolframa. — Ceny fabryczne. — Kosztorysy bezpłatne.

WYPADANIE WŁOSÓW, wady urody cery twarzy

leczy się w lecznicy lekarsko-kosmetycznej

Dra LUSTRA

Kraków, ulica Floryańska l. 37.

Brodawki, znamiona, żyłki, pryszcze i t. d. usuwa się radykalnie prądem elektrycznym.

OSTROWSKI & CUDEK DOM HANDLOWY dla interesów PRZEMYSŁOWO-NAFTOWYCH we Lwowie, ul. Kopernika 21.

Tel. Nr. 905. Adres telegr.: OSTROWSKI CUDEK, Lwów, Poczł. Kasa Oszcz. Nr. 74046. Konto żyr.: Filia zakł. kred. dla handlu i przem. Lwów.

Przeprowadzamy: Kupno i sprzedaż terenów naftowych, udziałów kopalnianych, kupno i sprzedaż ropy. Organizujemy: Spółki naftowe z drobnymi udziałami. Polecamy: Przedsiębiorców wiertniczych do wierceń akordowych. Ofiarujemy usługi jako eksperci przy wszelkich transakcjach w zakresie przemysłu naftowego. Dostarczamy ropę do celów opałowych.

Wszelkie informacje bezpłatnie.

KRAJOWY KOMITET GRUNWALDZKI W KRAKOWIE

uznał pracę Czesława Pieniżka p. t.:

„POLSKA I KRZYŻACY”

za jedną z najlepszych i zasługujących na jak największe rozpowszechnienie.

Jestto opowiadanie historyczne w 500-tną rocznicę Bitwy pod Grunwaldem, niezwykle barwne i zajmujące, patriotyczne, dające pełny obraz walk świata germańskiego ze światem słowiańskim, a w szczególności Krzyżaków z Polską, tudzież następstwa tych walk aż do obecnej chwili.

Dzielnko obejmuje 138 stron druku i 8 reprodukcji obrazów Kossaka i Matejki, między temi Bitwy pod Grunwaldem i Holdu pruskiego w większym formacie.

Cena 80 h., w ozdobnej oprawie 1 K. 10 h.

SKŁAD GŁÓWNY:

w księgarni K. Wojnara w Krakowie, ul. Szewska 20.

Komitety grunwaldzkie przy odbiorze większej ilości otrzymują znaczny opust.

B luzki, spódniczki kostyumowe, halki, kołnierzyki damskie, żaboty, krawatki, woalki — poleca w wielkim wyborze firma

POREBSKI & ZIMLER

Kraków, Rynek Główny L. 8.

Ostatni wyraz przemysłu fonograficznego.

Kto ma poczucie piękna i jest zwolennikiem dobrej muzyki, wybierze tylko i jedynie znakomity francuski

Pathéphon

oddający tak muzykę jak i głos ludzki nadzwyczaj wiernie i czysto, z naturalną siłą i barwą. — Wspaniałe nowe zdjęcia polskie.

Gra bez zmiany igły, szafirem, na płytach nieskończenie trwałych. Dlatego jedyny do tańca. Prze-róbki gramofonów na system Pathé. Korzystna wymiana starych płyt. Naprawy we własnej pracowni.

Stefan GRUDZIŃSKI i Tadeusz BERGER

w Krakowie, ul. Szewska L. 10.

Telefon Nr. 305.

Żądajcie opisów i wyjaśnień darmo i opłatnie.

Ceny niskie.

„HOTEL SASKI“ W KRAKOWIE

Pokoje od 3 K. wzwyż. — Omnibus przy każdym pociągu.

RESTAURACJA

PIERWSZORZĘDNA.

Piwnice zaopatrzone w doborowe wina. — Sala restauracyjna na kilkaset osób. Pięć gabinetów stylowo urządzonych. Codziennie koncert muzyki salonowej.

Obok Restauracji

KAWIARNIA

bardzo pięknie urządzona.

Przeszło 150 pism. — Dwa bilardy systemu angielskiego.

Z poważaniem

Jakób Sichel, dzierżawca Hotelu Saskiego.

F. & E. Zajaczek i Łankosz

Kraków, Rynek Linia A—B 47

na sezon obecny polecają w wielkim wyborze sukna, sieraczkę, najmodniejsze kamgarny, szewioty i korty własnego wyrobu oraz oryginalne angielskie na ubrania męskie i kostiumy damskie. Gotowe peleryny, koce na łóżka z sierści wielbłądziej, derki powozowe, automobilowe i na konie.

Najczystsza wełna do watowania. Filce dywanowe, flanele wstążone i t. d. Wszelkie zlecenia wykonują odwrotnie.

„Singer“

66

najnowsza i najdoskonalsza maszyna do szycia.

„Singer“

maszyny

nabyć można tylko w naszych składach.

PANIE

mogą się czesać i nabywać po cenach nader umiarkowanych starannie wykończone warkocze, loki, grzywki, podkładki, postęże i inne tym podobne wyroby z włosów.

Zakład Fryzjerski, Floryańska 30
IGNACY BLAUFEDER.

ST. NIEMCZYK

= ZAKŁAD =
RYTOWNICZY

Kraków, Sukiennice L. 10.

MONOGRAMY,
HERBY, NAPISY,
-- PIECZĘCIE --

ARTYSTYCZNE

SKROMNE I WYTWORNE
UMEBLOWANIE

JOZEF SPERLING

Kraków, Dunajewskiego 7.

BAZAR KRAJOWY W KRAKOWIE

Rynek główny L. 20,

poleca wyroby koszykarskie, meble ogrodowe i werandowe. Kufry i walizki do podróży w wielkim wyborze.

MIĘDZYKRAJOWE TRANSPORTY
DOM SPEDYCYJNO-KOMISOWY

Goldlust i Spółka

KRAKÓW, UL. LUBICZ L. 7.
Brody, Podwoleczyska, Czerniowce.

PRZEDSIĘBIORSTWO SKŁADÓW TOWAROWYCH
przewozu mebli wozami patentowanymi.

FILIE: Lwów, Sykstuska 26. — Szczakowa-Granica. — Nadbrzezie, przystań nad Wisłą. — Radziwiłłów-Wołoczyska.

ZJEDNOCZONE AUSTRYACKIE AKC. TOWARZYSTWO ŻEGLUGI PAROWEJ
przedtem „Austro-Americana & „Fratelli Cosulich“
Telegramy: Goldlust. Jeneralna agencja dla Galicyi i Bukowiny
Telefonu Nr. 58.

DOM SPEDYCYJNO-KOMISOWY

VORZIMMER i Sp.

w Krakowie, ul. Kolejowa L. 1. Tel. Nr. 80.

Przewóz mebli w patentowanych c. k. wozach meblowych. Zastępstwa w znaczniejszych miejscowościach kraju i zagranicy. Przedsiębiorstwo przesyłek zbiorowych i ciężarowych. Załatwianie formalności cłowych. Rozwóz wszelkich przedmiotów w zakresie spedycji wchodzących. Własny magazyn na dworcu kolejowym.

Adres dla telegramów: Vorzimmer, Spedycja Kraków. — Konto pocztowej Kasy Oszczędności Nr. 64.463.

Bank przemysłowo-budowlany

poszukuje **do kupna** dobrze rentującej

się kamienicy w śródmieściu lub okolicy dworca kolejowego.

Pisemne oferty z dokładnym opisem realności należy nadsyłać do Dyrekcji Banku Rynek gł. 24 II. p. (naprzeciw odwachu).

Osobiste zgłoszenia pomiędzy 3 a 5 popołudniu.

Nasiona, Maszyny, Nawozy

poleca

DOM DLA ZIEMIAN

Lwów, Grodecka 37.

AJENCYA:

Kraków, Basztowa 19.

AJENCYA:

Czerniowce, Pocztowa 8.

„AUTO“

Kraków, Plac Szczepański 2.

Wyłączne zastępstwo na Galicyę

Aust. Daimlera. Wszelkie przybory Automobilowe, Pneumatyki, Benzyna, Oliwa.

Fabryczny skład angielskich przyborów sportowych: Tennis, Piłka nożna, Hokej, Golf.

Sport turystyczny letni i zimowy.

Zygmunt ŚLIMAKOWSKI

Kraków, Rynek gł., Linia A-B
(obok głównej trafik),

MAGAZYN NOWOŚCI DLA PAŃ

Redaktor odpowiedzialny i wydawca: Karol Kozłowski.

poleca:

Bluzy. Halki. Czapki sportowe. Szale. Boa strusie. Woale. Żaboty. Ryszki. Kołnierze. Krawaty. Pledy. Paski. Parasolki. Parasole. Rękawiczki. Pończochy.

Fabryczny skład wstążek i koronek. Przybrania do sukien i kapeluszy.

W niedziele i święta sklep zamknięty. Listowne zlecenia odwrotnie.

Druk W. Korneckiego i K. Wojnara w Krakowie, pod zarządem A. Nowaka.